

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 3.22.24

**Inventaris van de collectie Cazius,
1342-1692**

Versie: 17-03-2021

G.M. van Aalst

Nationaal Archief, Den Haag 1986

This finding aid is written in Dutch.

INHOUDSOPGAVE

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Inhoud.....	8
Verantwoording van de bewerking.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
's-GRAVENHAGE.....	11
MONSTER.....	12
WATERINGEN.....	13
De Barnierswoning.....	13
Bijlagen.....	15
Regesten.....	15

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie Cazius

Archiefbloknummer:

33038

Omvang:

26 inventarisnummer(s); 0,20 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven en gedrukte teksten. De Nederlandstalige stukken van vóór ca. 1700 zijn geschreven in het gotische cursiefschrift, met name in de oud-Hollandse klerkencursief.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Wouw, familie van

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief bevat eigendomsbewijzen van landerijen en renten.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie Cazius, nummer toegang 3.22.24, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Cazius, 3.22.24, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Door de rijksarchivaris werden de stukken verdeeld tussen verschillende archiefbewaarplaatsen waar deze zijns inziens het beste op hun plaats waren, waardoor de collectie als zodanig ophield te bestaan.

De stukken hebben deel uitgemaakt van een hoeveelheid papieren die in 1880 door mr. J.C.C. Cazius werden geschonken aan het Algemeen Rijksarchief ¹. In 1897 volgde nog een charter ².

Het archief is door schenking verworven.

¹ Verslagen omtrent Rijks Oude Archieven 1880, p. 2 en 3.

² V.R.O.A. 1897, XLIX.

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

De hierna beschreven collectie bestaat uit eigendomsbewijzen van landerijen en renten die door koop en vererving in handen gekomen zijn van de Haagse familie Van Wouw.

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

Blijkens opschriften op de zakjes waarin de charters tot nu toe worden bewaard valt af te leiden dat zij lange tijd deel uitmaakten van de collectie charters Delfland ³, charters Graaflijkheid ⁴, en van de Handschriften van de Derde Afdeling ⁵.

Waarschijnlijk zijn de charters rond de jaren vijftig weer bij elkaar geplaatst onder vermelding van Collectie Cazius ⁶.

Door bovengeschetste gang van zaken valt niet meer na te gaan of alle charters oorspronkelijk tot de collectie hebben behoord ⁷.

3 Inv.nrs. 1-4, 6-11, 13-16.

4 Inv.nr. 5.

5 Inv.nr. 12. Dit nummer was lange tijd bekend onder Handschriften Derde Afdeling inv.nr. 589.

6 In: De Rijksarchieven in Nederland. Overzicht van de inhoud van de Rijksarchiefbewaarplaatsen. Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen. 's-Gravenhage 1953, wordt zij nog niet vermeld.

7 Dit is met name het geval met inv.nr. 5.

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

'S-GRAVENHAGE

- 1** Akte van transport voor schepenen van 's-Gravenhage door de
erfgenamen van Schrevel Dirksz. van Diemen aan Cornelis Jansz.
Vercroft te Monster van 16 hont land in Eskamp,
1589 1 charter

MONSTER

- 2.1** Akte van transport voor schepenen van Monster door Jan Jacobsz. alias Culck, Klaas Jansz., Jan Jansz., broers, voor zich en voor de kinderen van Frans Klaas Touwez. en anderen, erfgenamen van Klaas Arend Touwez., en de erfgenamen van Jan Arend Touwez., aan Jan Joostenz., brouwer te Delft, van 4 ½ morgen land te Monster, belast met een leenrente, 1571; met retroakten, 1443, 1461, 1465 en 1468
1443-1571 6 charters getransfigeerd
Regest nrs. 9-14
2.6	1443
2.5	1461 april
2.4	1461 juli
2.3	1465
2.2	1468
2.1	1571
- 3** Akte van overeenkomst voor arbiters tussen Cornelis Cornelisz. Smith en Gerrit Maartensz. voor Marietje Gerritsdr., weduwe van Cornelis Jansz. Vercroft over de ruil van 3 morgen land in Monster tegen 3 morgen land in Wateringen,
1599 1 stuk

WATERINGEN

DE BARNIERSWONING

Zie ook C. Hoek: De leenkamers van de Heren van Wassenaer, in: "Ons Voorgeslacht", 1978, blz. 500-502.

- 4.1** Akte van transport door Jan Bogge Klaasz. aan Catharina, weduwe van Frank Ludolfz., van een rente van £ 6 uit de woning van Dirk Barnier, te weten uit de zogenaamde Zeventien morgen en uit een morgen genaamd de Vlederputs morgen, 1391; met retroakte, 1342.
1342, 1391 2 charters getransfigeerd
Regest nrs. 1 en 5
4.2 1342
4.1 1392
- 5.1** Akte van transport door Jan Bogge Klaasz, aan Catharina, weduwe van Frank Ludolfz. van een rente van £ 4 uit de woning van Dirk Barnier, 1391; met retroakten, 1351, 1352 en 1375.
1351-1391 4 charters getransfigeerd
Regest nrs. 2-4 en 6
5.4 1351
5.3 1352
5.2 1375
5.1 1391
- 6** Akte van verkoop door Doe Jansz. aan Catharina, weduwe van Frank Ludolfz., van de helft van 7 ½ hont land in Wateringen, gemeen met Willem van der Veen, belast met een rente ten behoeve van de koopster,
1409 1 charter
Regest nr. 7
- 7** Akte van toewijzing voor schepenen van Leiden door Aalbrecht Frankenz. van land, dat de kinderen van zijn broer Jan werd vermaakt door hun grootmoeder Catharina, weduwe van Frank Ludolfz. ingevolge haar testament, waarvan Klaas Jan Frankenz. ontvangt twee morgen en de helft van 7 ½ hont land in de Barnierswoning gemeen met Geertruid Klaasdr., zijn moeder,
1429 1 charter
Regest nr. 8
- 8-15** Akten van belening door de Staten van Holland, de prins van Oranje en de baanderheren van Wassenaer met drie morgen en 1 ½ hont land in de Barnierswoning te Wateringen,
1572-1692 9 charters
8 Akte van belening van Pieter Maartensz., 1572, en Pietertje Pietersdr., 1577, 1 charter

-
- 9** Akte van belening van Cornelis Jorisz. voor Marietje Gerritsdr., weduwe van Cornelis Jansz. Vercroft te Monster, 1599, 1 charter
- 10.1-10.2** Akte van belening van Gerrit Maartensz. Vercroft, 1626; met akte van toestemming om bij testament vrij over zijn lenen te beschikken, 1629
2 charters
- 10.1** 1626
10.2 1629
- 11** Akte van belening van Cornelis Gerritsz. Vercroft, 1632, 1 charter
- 12** Akte van belening van Hillebrand van Wouw voor zijn zuster Agneta, weduwe van Johan Onderwater, 1662, 1 charter
- 13** Akte van belening van Hillebrand van Wouw voor zijn nicht Agneta Onderwater, 1678, 1 charter
- 14** Akte van belening van Hillebrand van Wouw, 1686, 1 charter
- 15** Akte van belening van Willem van Wouw voor zijn zuster Maria, 1692, 1 charter
- 16** Akte van schuldbekentenis voor schepenen van Monster, 's-Gravenhage en Wateringen van Machteld Aalbrechtsdr. van Leuninghen, weduwe van Hillebrand van Wouw te 's-Gravenhage, aan de kinderen van Gerrit Maartensz. Vercroft wegens koop van hun woning en 26 morgen 57 roeden land in bovenvermelde ambachten,
1632
1 charter

BIJLAGEN

REGESTEN

1. 1342 juni 16
Dirk Barnier verkoopt aan Klaas Robbrechtsz. een rent van zes pond uit zijn woning te Wateringen, genaamd de Zeventien morgen en uit een morgen, genaamd de Vlederputs morgen, van welke 18 morgen land zijn dochter Agatha in haar huwelijk met Jan Knoep er drie heeft meegekregen, bevestigd door Floris van Alfen, schout, en buren van Wateringen.
(des sonnendaghes na sente Odulfs daghe)
Oorspr. inv.nr. 4.2.
Met zegels van de schout en Dirk Barnier.
2. 1351 mei 19
Floris Groebe Arend Grübenz., priester, verkoopt aan Filips van Groenevelt, proost van Elst, voor Jan van Grimbergen en diens zuster Alijda, kinderen van zijn neef heer Filips van Voorburg, en Agatha Vriesendr. van den Merne, een jaarlijkse rente van vier pond uit 18 morgen land in de woning van Dirk Barnier te Wateringen, op dezelfde voorwaarden als zijn vader Arend Grübenz. deze kocht van Dirk Barnier in tegenwoordigheid van Filips van den Merne, schout van Wateringen, met de bepaling dat deze rente zal vererven - van het ene op het andere kind en bij hun overlijden zonder nakomelingen op de kinderen van heer Filips en Nelle Voppendr. van den Bossche, - Bij hun overlijden zonder kinderen op de kinderen van Agatha, dochter van heer Filips gehuwd met Dirk van der Schure, - bij hun overlijden zonder kinderen op heer Filips zelf, in tegenwoordigheid van heer Dirk Boudijn, priester, Jan van Diepenberch, Jan Butziel, Ijsbrand Heineman Nannenz., kapellaan, Jan Floris Haverdopsz. en Arend de Meester, poorters van Delft.
(des donredaghes in sente Pontiaens avont)
Oorspr. inv.nr. 5.4.
Zegel van heer Floris Groebe is verloren.
3. 1352 oktober 27
Floris Groebe Arend Grübenz., priester, verklaart aan Jan van Grimbergen en diens zuster Alijda, de brieven overgegeven te hebben, waaruit de eigendom blijkt van een rente van vier pond uit de woning van Dirk Barnier als vermeld in regest nr. 2 bevestigd door Klaas Willemsz., schout, Jan Raedaert, Foeke Klaas Nevenz., Jan Willemsz., Klaas Diedaertsz., Jan die Cruper en Jan Jacobsz. buren ter bank bij de asige c.s.
(des woensdaghes voer sente Symon ende Juden dach apostelen)
Oorspr. inv.nr. 5.3
Met zegel van de schout.
Getransfigeerd door de akte van 19 mei 1351, regest nr. 2.
4. 1375 februari 3

Jan van Grimbergen en diens zuster Alijda, kinderen van heer Filips van Voorburg, verkopen aan Klaas Robbrechtsz. een rente van vier pond als genoemd in regest nr. 2, bevestigd door Bertelmees bastaard van den Wateringhe, schout van Wateringen.

(op sinte Blasius dach)

Oorspr. inv.nr. 5.2.

Met zegels van de schout, Jan van Grimbergen en Pieter Simonsz.

Getransfigeerd door de akten van 19 mei 1351 en 27 oktober 1352, regest nrs. 2 en 3.

5. 1391 april 29

Jan Bogge Klaasz. verkoopt aan Catharina, weduwe van Frank Ludolfsz., een jaarlijkse rente van zes pond als genoemd in regest nr. 1, bevestigd door Jan Bertelmeesz., schout van Wateringen, en het volle gebannen ding.

(t Saterdaechs na sente Marcusdach ewangeliste)

Oorspr. inv.nr. 4.1.

Met zegels van de schout en Jan Bogge Klaasz.

Getransfigeerd door de akte van 16 juni 1342 regest nr. 1.

6. 1391 april 29

Jan Bogge Klaasz. verkoopt aan Catharina, weduwe van Frank Ludolfsz., een rente van vier pond als genoemd in regest nr. 2, bevestigd door Jan Bertelmeesz., schout van Wateringen.

(t Saterdaechs na sente Marcus dach ewangeliste)

Oorspr. inv.nr. 5.1

Met zegels van de schout en Jan Bogge Klaasz. Getransfigeerd door den akten van 19 mei 1351, 27 oktober 1352 en 3 februari 1375, regest nrs. 2-4.

7. 1409 april 25

Doe Jansz. verkoopt aan Catharina, weduwe van Frank Ludolfsz., de helft van 7½ hont te Wateringen gemeen met Willem van der Veen, belast met een rente van 18 schellingen voor de koopster.

(op sinte Marcus dach ewangeliste)

Oorspr. inv.nr. 6.

Met zegel van Gerrit van Steenvoorde, schout van Wateringen.

8. 1429 juni 28

Aalbrecht Frankenz. verdeelt het land dat de kinderen van zijn broer Jan hebben geërfd van hun grootmoeder Catharina, weduwe van Frank Ludolfsz., als volgt: - Klaas Jansz. ontvangt 2 morgen en de helft van 7½ hont land in de Barnierswoning in Wateringen tezamen met Geertruid, weduwe van Jan Frankenz., - Willem Jansz. ontvangt 4 morgen land in Zoeterwoude in Tedingebroek, - Margriet Jansdr. ontvangt 9 morgen land in Ketel gelegen tussen de Buurweg en de Harchweg, - Agatha Jansdr. ontvangt 6 morgen land in Vrijenban, gemeen met de kinderen van Jan Stickenz. en Jan. Frankenz. van Schipluiden, - Ave, Elisabeth en Janna Jansdochter, ontvangen ieder een derde deel van 12 morgen land in Vlaardingen, genaamd Onderwatersland, onder voorwaarden dat zij het land niet zullen belasten of verkopen, en dat bij overlijden zonder kinderen het zal terugvallen op Aalbrecht en zijn zuster Geertruid Frankendr., onder borgstelling van Klaas Klaas Willemsz. en Geertruid Klaasdr. weduwe van Jan Frankenz., hun oom en moeder, bevestigd door

Jan Reiner Gijbrechtsz. en Ijsbrand Willemsz. van Alkemade, schepenen, Gerrit Arendsz, Jacob Simon Rijswijk, Frederik Dirksz. en Dirk van Zwieten, poortmeesters van Leiden.

(op sinte Pieter en Pouwels avont)

Oorspr. inv.nr. 7.

Met zegels van de schepenen en het stadszegel van Leiden.

9. 1443 april 16

Dirk Jan Broedersz. verkoopt aan Arend Gerritsz. een vierde deel van 18 morgen land in Monster, gemeen met Bertelmees Gerritsz., Gijsbrecht Pel Pellegrimsz. en Gijsbrecht Klaasz., gelegen tussen de Grote en de Kleine Gantel, belast met een rente van elf pond en 20 groot.

Oorspr. inv.nr. 2.6

De zegels van de koper en Lubbrand Allardsz. zijn verloren.

10. 1461 april 15

Elisabeth, weduwe van Arend Gerritsz. draagt over aan Gerrit Arendsz., haar zoon, een vierde deel van 18 morgen land in Monster.

Oorspr. inv.nr. 2.5

Met zegel van Dirk Jan Wittenz. te Delft.

Getransfigeerd door de akte van 16 april 1443, regist nr. 9.

11. 1461 juli 31

Gerrit Arend Gerritsz. verkoopt aan Simon Jansz. een vierde deel van 18 morgen land in Monster.

Oorspr. inv.nr. 2.4.

Met zegel van Klaas Dammasz.

Getransfigeerd door de akten van 16 april 1443 en 15 april 1461, regist nrs. 9 en 10.

12. 1465 september 12

Simon Jansz. verkoopt aan Klaas Pietersz. een vierde deel van 18 morgen land in Monster.

Oorspr. inv.nr. 2.3

Met zegel van Gerbrand Jacobsz., neef van Simon Jansz.

Getransfigeerd door de akten van 16 april 1443, 15 april 1461 en 31 juli 1461, regist nrs. 9-11.

13. 1468 september 28

Klaas Pietersz. verkoopt aan Zoete, weduwe van Tou Jansz., een vierde deel van 18 morgen land in Monster.

Oorspr. inv.nr. 2.2.

Met zegel van Klaas Dammasz.

Getransfigeerd door de akten van 16 april 1443, 15 april 1461, 31 juli 1461 en 12 september 1465, regist nrs. 9-12.

14. 1571 augustus 10

Jan Jacobsz. alias Culck, Klaas Jansz. en Jan Jansz., broers, voor zich en voor de kinderen van Frans Klaas Touwez., en de weduwe van Klaas Tou Klaasz., erfgenamen van Klaas Arend Touwez., en de erfgenamen van Jan Arend Touwez. te weten de kinderen van Cornelis Jan Arend Touwez., n.l. Jan Ariensz. voor zich en voor het kind van Pieter Willemsz. en Digna Cornelisdr., Cornelis Jorisz. voor zich en de weduwe van Jan Touwez., en Cornelis Touwez. en Jan. Touwez., voogden over de erfgenamen van Marietje Touwen, Lambrecht Michielsz. voor zijn vrouw en Cornelis Jorisz.

voor Jacob Ewoudsz, Dirk Jacobsz. voor zijn vrouw, Jan Jorisz., Pieter Pietersz., en Trijntje Vink voor Gijsbrecht Vink, haar broer, verkopen aan Jan Joostenz., brouwer te Delft 4½ morgen land in Monster gemeen met het klooster te 's-Gravenzande, belast met 43 of 44 stuivers leen- of onlosbare rente, bevestigd door schepenen van Monster.

Oorspr. inv.nr. 2.1

Met zegel van Monster.

Getransfigeerd door de akten van 16 april 1443, 15 april 1461, 31 juli 1461, 12 september 1465 en 28 september 1468, regist nrs. 9-13.